

ДЕЯКІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ВІДКРИТОСТІ ТА ПРОЗОРОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

7 листопада 2015 року набрав чинності Закон України «Про Національну поліцію», яким було задекларовано створення якісно нового правоохоронного органу – Національної поліції України [1]. На сьогоднішній день, до діяльності Національної поліції України прикута увага як з боку органів державної влади, зарубіжних експертів, провідних науковців, практиків системи управління персоналом, представників правозахисних організацій, а також всієї громадськості.

На даному етапі функціонування Національної поліції перед її підрозділами постають нові завдання, серед яких пріоритетне значення набувають: підвищення авторитету та довіри населення до Національної поліції; налагодження тісної співпраці та взаємодії поліції з населенням; формування органів і підрозділів Національної поліції новими професіональними кадрами; вироблення чітких критеріїв оцінювання діяльності Національної поліції громадськістю тощо.

Варто наголосити на тому, що деякі із цих пріоритетних завдань не можливо досягнути без дотримання Національною поліцією принципу відкритості та прозорості, який прямо передбачено ст. 9 Закону України «Про Національну поліцію».

Під механізмами забезпечення прозорості та відкритості в діяльності Національної поліції ми розуміємо складну систему, яка включає у себе засоби забезпечення вільного доступ до повної, достовірної та всебічної інформації про діяльність поліції, інформування громадськості про організацію своєї повсякденної діяльності, громадський контроль за прийняттям та реалізацією рішень в діяльності поліції, оцінка отриманого результату, забезпечення взаємодії між поліцією та громадськістю у вирішенні актуальних проблем безпеки тощо.

З метою реалізації принципу відкритості та прозорості поліція забезпечує постійне інформування органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також громадськості про свою діяльність у сфері охорони та захисту прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку [1]. З метою інформування громадськості про діяльність поліції, Закон України «Про Національну поліцію» у своїх статтях закріпив обов'язок керівника поліції та керівників територіальних органів поліції раз на рік готувати та публікувати на офіційних веб-порталах органів поліції звіт про діяльність поліції (ч. 1 ст. 86), який повинен містити аналіз ситуації зі злочинністю в країні чи регіоні відповідно, інформацію про заходи, які вживалися

поліцією, та результати цих заходів, а також інформацію про виконання пріоритетів, поставлених перед поліцією та територіальними органами поліції відповідними поліцейськими комісіями (ч. 2 ст. 86). У свою чергу, керівники територіальних органів поліції зобов'язані регулярно оприлюднювати статистичні та аналітичні дані про вжиті заходи щодо виявлення, запобігання та припинення порушень публічного порядку на офіційних веб-порталах органів, які вони очолюють (ч. 3 ст. 86). Також, ст. 88 Закону регламентує порядок взаємодії між керівниками територіальних органів поліції та представниками органів місцевого самоврядування, шляхом проведення не менше одного разу на два місяці відкритих зустрічей з представниками органів місцевого самоврядування на рівнях областей, районів, міст та сіл з метою налагодження ефективної співпраці між поліцією та органами місцевого самоврядування і населенням. Також, вказується на необхідність систематичного інформування керівниками територіальних органів поліції про стан правопорядку, заходи, які вживаються щодо попередження правопорушень (див. більш детально ч. 2 ст. 88).

Окрім того, з метою реалізації принципу відкритості та прозорості Національна поліція забезпечує доступ до публічної інформації, володільцем якої вона є, у порядку та відповідно до вимог, визначених законом. Основи реалізації права на доступ до публічної інформації закріплені, як в Конституції України (див., наприклад, ст. ст. 32, 34, 40) [2], Законі України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 року № 2939-VI [3] та нової редакції Закону «Про інформацію» від 02. 10. 1992 № 2657-XII [4], а також у відповідних підзаконних актах, що регламентують та деталізують певні процедури та дії, передбачені базовими законами [див., наприклад, 5; 6].

Зазначимо, що нормативно-правові акти, що регламентують діяльність поліції, обов'язково оприлюднюються на веб-порталі центрального органу управління поліції [1]. Міністерства внутрішніх справ має власний сайт, а також електронний ресурс доступу до нормативно правових актів з питань діяльності органів внутрішніх справ України [7; 8].

Отже, діяльність поліції є відкритою для суспільства в тій мірі, в якій це не суперечить вимогам законодавства, а також не порушує прав громадян і організацій. Відкритість та прозорість діяльності Національної поліції є необхідною передумовою забезпечення суспільного сенсу її функціонування й позитивного сприйняття цієї діяльності широкою громадськістю.

Література

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/580-19>
2. Конституція України від 28. 06. 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30.

3. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>

4. Про інформацію: Закон України від 02. 10. 1992 № 2657-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12/card6#Public>

5. Про затвердження граничних норм витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію: Постанова Кабінету Міністрів України від 13. 07. 2011 № 740 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/740-2011-%D0%BF>

6. Питання виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» в Секретаріаті Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органах виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 25. 05. 2011 № 583 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/583-2011-%D0%BF>

7. <http://www.mvs.gov.ua/>

8. http://www.mvs.gov.ua/ua/pages/25_Zakonodavstvo.htm

О. В. ПАНАСЮК

Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ

ЩОДО ПРОБЛЕМ КЛАСИФІКАЦІЇ ЗАСОБІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЗАКОННОСТІ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Ефективне виконання своїх завдань та обов'язків працівниками Державної фіскальної служби (далі – ДФС) обумовлене насамперед тим, наскільки чітко та послідовно вони будуть дотримуватись законності та дисципліни. На жаль, доводиться констатувати, що стан законності та дисципліни в органах і підрозділахДФС України викликає небезпідставне занепокоєння не лише в керівництва держави, а й у широкого громадського загалу.

Частково до аналізу окремих питань забезпечення законності та дисципліни в органах ДФС зверталися такі українські вітчизняні науковці, як Т. М. Барабаш, О. С. Башняк, А. В. Головач, О. П. Дзісяк, В. О. Кузнецов, А. М. Куліш, В. В. Мозоль, В. В. Момот, О. М. Хольченков, В. К. Шкарупа, завдяки яким юридична наука виробила велику кількість засобів забезпечення законності та дисципліни, але при цьому кожна галузь юридичної науки наводить свої засоби забезпечення.

Отже, на нашу думку, першим і найважливішим засобом